

Methodological basis of the research: *conceptual ideas of the theory of knowledge, methodological principles of scientific character, accessibility, integrity, integrativity, which explain important pedagogical aspects of professional training of a future specialist in physical culture and sports.*

Research results. *Development of a model of students' kinesiological competence provides for close interaction of the components with each other. Within the limits of the considered competence, integrative ties arise that maintain the state of internal balance and harmony of the individual. Each component of kinesiological competence must be associated with the formation of its characteristics, features and properties of both individual qualities and a part of an integral system.*

The practical significance of the results obtained: *theoretical results and scientific provisions can be used to solve scientific, theoretical, methodological and practical problems of reforming specialized, professional higher and higher education, modernizing the national educational policy.*

Conclusions. *It has been substantiated that the educational result of the formation of students' kinesiological competence is theoretical and methodological readiness, the functional state of the body systems, combined into readiness blocks. A separate readiness block is considered as a combination of individual indicators, which, in their totality, allow to determine the degree of formation of the components of kinesiological competence.*

Key words: *methodological system, physical education teacher, sports and pedagogical improvement, kinesiology.*

УДК 378.011.3-051:373.3]:004.94

Людмила Процай

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
ORCID ID 0000-0001-5262-4630

Наталія Гібалова

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
ORCID ID 0000-0001-7373-9859
DOI 10.24139/2312-5993/2021.05/176-186

МОДЕЛЮВАННЯ ТА СТВОРЕННЯ ДИДАКТИЧНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У статті актуалізовано проблему формування цифрової компетентності вчителя початкових класів. Означено презентацію як цифровий освітній ресурс та сучасний засіб навчання в початковій школі. Схарактеризовано види і структуру презентації, як засобу візуалізації дидактичного контенту, запропоновано новітні інструменти для її створення. Визначено етапи моделювання та створення дидактичної презентації (цільовий, змістовий, дизайнерський, композиційний, технологічний) у контексті психолого-педагогічних та ергономічних вимог освітнього простору молодшого школяра.

Ключові слова: *цифрова компетентність учителя початкових класів, цифрові ресурси, дидактична презентація, етапи моделювання та створення дидактичної презентації.*

Постановка проблеми. Актуальність теми зумовлена передусім активізацією роботи вчителів початкових класів у віртуальному освітньому просторі, упровадженням технологій змішаного та дистанційного навчання. Відповідно до вимог, зазначених у Рамці цифрової

компетентності освітян (DigCompEdu) (Redecker, 2017), розроблених Європейським об'єднаним дослідницьким центром, дослідженнями зарубіжних (Carretero, Vuorikari and Punie, 2017) і вітчизняних учених (Биков, 2010; Спірін, 2016; Гібалова і Процай, 2020 та інші), передбачено основні форми та методи розвитку цифрової компетентності учасників освітнього процесу, вчителя та учнів, а також засади створення цифрового інформаційного освітнього середовища в закладі освіти. Важливим компонентом системи цифрової компетентності вчителя визначено цифрові ресурси, їх вибір, створення, редагування, керування, захист та поширення (*Положення про електронні освітні ресурси*, 2012).

Презентація як цифровий ресурс і ефективний засіб візуалізації дидактичного контенту, що використовують учителі в освітньому процесі, потребує належної професійної уваги до її підготовки та використання. Зважаючи на широке впровадження презентацій в освітній простір, особливо гострою проблемою залишається якість цього цифрового ресурсу, його відповідність психолого-педагогічним, ергономічним та дизайнерським вимогам. Саме на ці аспекти необхідно зважати під час формування цифрової компетентності майбутніх учителів початкових класів.

Аналіз актуальних досліджень. Знаними науковцями в питаннях ефективного впровадження ІКТ у практику вітчизняної освіти є В. Ю. Биков (інформаційно-комунікаційне освітнє середовище) (Биков, 2019), Н.В. Морзе (вимоги та комп'ютерно орієнтоване середовище, формування цифрової грамотності учнів ЗЗСО) (Морзе, 2015), О.В. Овчарук (інформативна, інформаційно-комунікаційна, цифрова компетентність вчителя) (Овчарук, 2019), Л.І. Білоусова, Н.В. Життеньова (цифрова візуалізація дидактичного контенту) (Білоусова та Життеньова, 2019), І.В. Іванюк (комп'ютерно орієнтоване середовище розвитку інформаційно комунікаційної компетентності вчителів та учнів) (Іванюк, 2018), Н.В. Гібалова, Л.П. Процай (підготовка майбутніх учителів початкової школи до організації електронного навчання) (Гібалова та Процай, 2018) та інші.

Проблема створення якісної цифрової презентації існує передусім не на теоретичному рівні, а на практичному. Зважаючи на достатню кількість доступних інтернет-ресурсів, передусім відеоскрінкастів, відеоуроків, інструкцій та рекомендацій зі створення презентацій, актуальною залишається проблема психолого-педагогічного та ергономічно-дизайнерського підходу до створення та супроводу дидактичної цифрової презентації.

Мета статті — розкрити практичні та дизайнерські аспекти моделювання і створення дидактичної презентації в контексті підготовки

майбутніх учителів початкових класів; схарактеризувати особливості композиції текстового та графічного вмісту слайдів; описати психолого-педагогічні та ергономічні вимоги до створення, демонстрації й мультимедійного супроводу дидактичної презентації; зазначити трендові цифрові технології створення презентаційного дидактичного контенту.

Методи дослідження. У дослідженні використані такі методи, як теоретико-методичний аналіз психолого-педагогічної, наукової, навчально-методичної літератури з проблеми цифрової компетентності вчителя початкових класів; вивчення, узагальнення й систематизація сучасних технологій створення дидактичної презентації; емпіричні методи (спостереження, анкетування), методи описової статистики.

Виклад основного матеріалу. Поняття комп'ютерної презентації трактується, як набір кольорових слайдів спеціального формату з лаконічною інформацією на певну тему. Усесвітньо відома програма створення комп'ютерної презентації PowerPoint зберігає свою популярність серед користувачів Microsoft майже 40 років. Для цифрового ресурсу це неймовірно довго, адже еволюція розвитку комп'ютерних програм та їх продуктів надзвичайно інтенсивна й змушує до постійного вдосконалення. Основоположником ідеї створення спеціальної програми для підготовки презентаційних матеріалів із використанням комп'ютера є сучасний американський учений Роберт Гаскінс. У 2012 році в світ вийшла його авторська книга "Sweating ballets: Notes about inventing PowerPoint", присвячена двадцятип'ятиріччю програмі PowerPoint (Gaskins, 2012). На 516 сторінках автор детально описав історію стартапа PowerPoint: від ідеї (1984 р.) до надзвичайного успіху в царині цифрової екосистеми Windows.

Наразі існує багато різноманітних комп'ютерних програм для створення цифрової презентації: PowerPoint (найпоширеніша програма для підготовки презентацій, входить у пакет Microsoft Office), OpenOffice Impress, LibreOffice Impress (аналог PowerPoint, безкоштовний додаток з пакету OpenOffice), Prezi (хмарний сервіс, для створення інтерактивних презентацій), Google Презентації (хмарний аналог PowerPoint з обмеженими функціями), Canva (кросплатформений сервіс для графічного дизайну) та інші.

Користувачі-освітяни обирають програми враховуючи технічні можливості презентаційних конструкторів, їх доступність та легкість в освоєнні інтерфейсу, а також залежно від потрібного виду презентації. У цілому розрізняють такі види комп'ютерних презентацій: за структурою (лінійні, розгалужені), за способом організації (слайдові, потокові), за змістом (дидактичні, інформаційні, наукові, маркетингові та ін.).

Незалежно від виду презентації існують загальні вимоги до використання в них кольорів, шрифтів, графічних об'єктів, анімаційних ефектів. Крім того, за цільовим призначенням презентації мають спеціальні вимоги до змісту й супроводу. Моделювання дидактичної презентації передбачає поетапне її створення: цільовий, змістовий, дизайнерський, композиційний, технологічний.

Цільовим етапом підготовки дидактичної презентації є визначення цілі її використання на конкретному етапі уроку: актуалізація опорних знань та способів діяльності, ознайомлення з новим матеріалом, узагальнення та систематизація, контроль і самоконтроль. Від цього залежить, чи буде вона переважно інформаційною чи інтерактивною. Під інформаційною дидактичною презентацією ми розуміємо подання навчального матеріалу в стислій структурованій формі, що супроводжується текстовими коментарями у вигляді означень понять, тез, нумерованих чи маркерних списків, інфографіки (малюнки, відео, фото, схеми, діаграми, графіки) та доповнена синхронним аудіосупроводом (наживо чи в записі). Інтерактивні презентації призначені передовсім для ефективного використання їх у якості тренувальних, опитувальних вправ, вправ на закріплення вивченого матеріалу, тестів із одним варіантом відповіді тощо. Для них зазвичай використовують технологію тригери в редакторі PowerPoint. Тригером називають — елемент на слайді (малюнок, фігура, кнопка, текст), що під час натискання на ньому запускає певну дію. Результатом дії тригера може бути відтворення звуку, відео, анімації об'єкта (поява, зникнення, зміна кольору чи розмірів, переміщення).

У межах даної наукової розвідки було проведено опитування вчителів початкових класів щодо проблем створення та використання дидактичних презентацій. Генеральна сукупність складала 147 учасників анкетування — вчителів м. Полтави та Полтавської області. Вибіркою охоплено 53 респонденти. З'ясовано, що вчителі надають перевагу інформаційним презентаціям (рис. 1) ніж інтерактивним, тобто використовують презентації лише під час пояснення нового матеріалу.

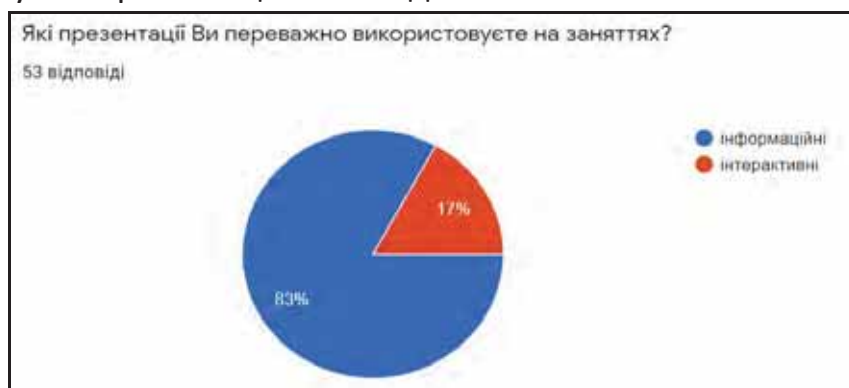

Рис. 1. Які презентації використовуються на заняттях

Щодо питання авторства презентаційного контенту, то переважна більшість учителів прагнуть до розробки власної презентації (рис. 2), аніж до використання готови цифрових ресурсів.

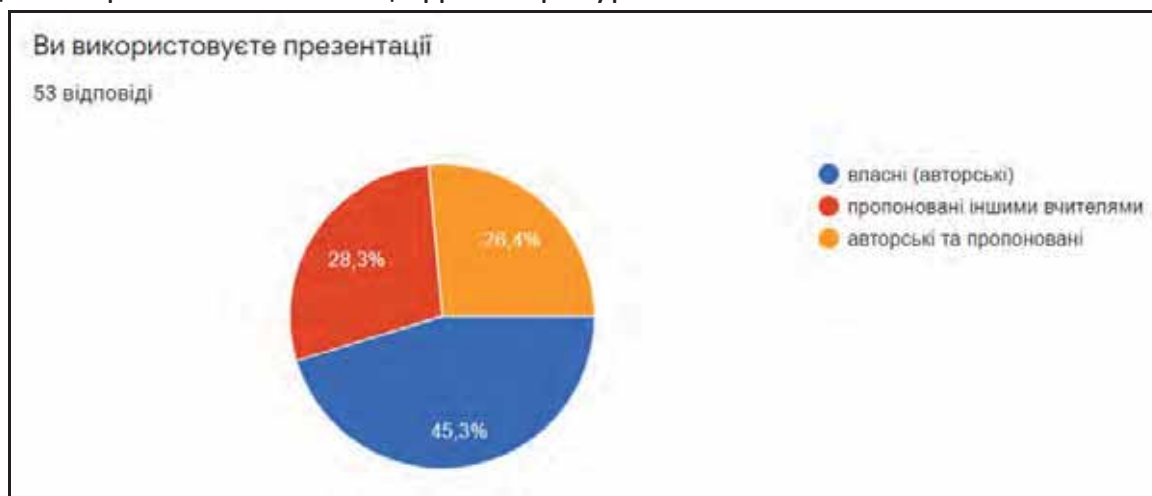

Рис. 2. Використання презентацій

У результаті дослідження виявлено актуальні проблеми створення інформаційних презентацій, такі як дотримання дизайнерсько-ергономічних вимог, використання та вибір програмного забезпечення, методика демонстрації та супроводу (рис. 3). Надалі мова йтиме про інформаційну презентацію та вимоги до її створення.

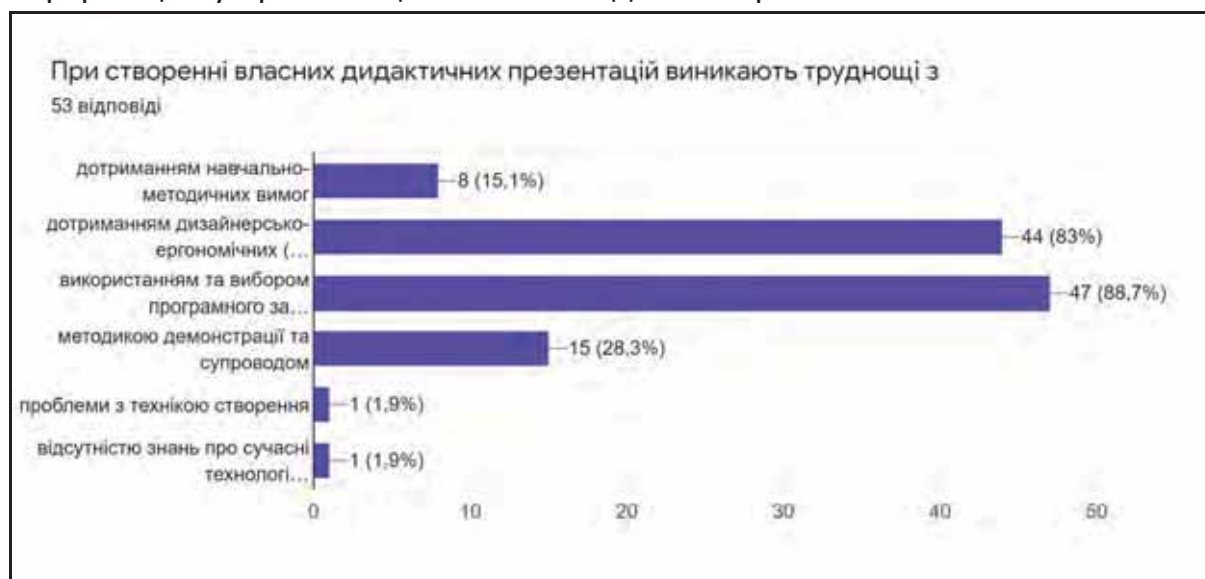

Рис. 3. Труднощі під час створення дидактичних презентацій

Другий етап моделювання дидактичної презентації — *змістовий*, передбачає визначення змістового наповнення відповідно до теми уроку (тема, мета уроку, сутність основних понять тощо). Якщо презентація лінійна, то за способом організації вона може бути як слайдовою (демонстрація послідовності слайдів), так і потоковою (неперервне відтворення

послідовності (поток) об'єктів із заздалегідь визначеним часом показу кожного з них). Якщо презентація розгалужена, то вона потребуватиме зовнішнього керування вчителем під час демонстрації або учнем під час самостійного перегляду та міститиме навігацію слайдів (уперед, назад, на головну, до змісту, посилання на інші слайди або ресурси). Залежно від лінійності чи розгалуженості презентації визначають її структуру: титульний слайд (назва, тема, автор, дата), змістовий або плановий слайд (анонс питань, що розглядатимуться), основна частина (розкриття змісту теми, максимум 10 слайдів), висновки або рефлексія (1-3 слайди).

Третій етап — *дизайнерський* — передбачає вибір дизайну презентації та підготовку графічного контенту. Ці речі пов'язані між собою передусім за кольористикою, а також формою елементів дизайну слайдів та графічними об'єктами. Так, кольорову гаму дизайну слайдів потрібно пасувати до графічних об'єктів, що плануються в основному змісті, або навпаки якщо обрали дизайн, то об'єкти добираємо за кольором шаблонів слайду. Поєднання кольорів у презентації є дуже важливим як в дизайнерському так і в психолого-педагогічному контексті, адже кольори несуть у собі емоційне забарвлення навчального матеріалу. Фахівці з кольорознавства рекомендують використовувати колірний круг Іттена (рис. 4) для підбору кольорів.

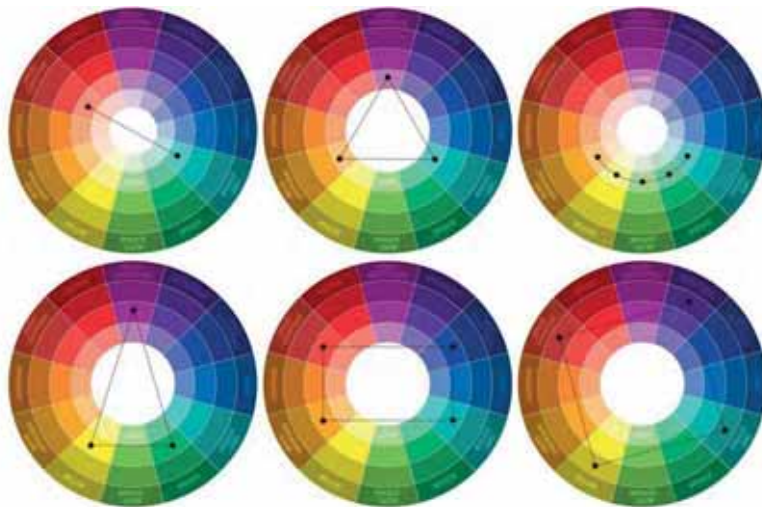

Рис. 4. Колірні круги Іттен

Найчастіше в презентаціях використовують компліментарне (поєднання кольорів, які розташовані на протилежних сторонах колірного круга Іттена), тріадне (поєднання 3 кольорів, що лежать на однаковій відстані один від одного) та аналогічне (поєднання від 2 до 5 кольорів, розташованих поруч один із одним на колірному крузі). Правильне поєднання кольорів має бути не лише в графічних об'єктах презентації, а й у тексті: світлий текст на темному фоні або темний текст на світлому фоні (рис. 5).

Рис. 5. Поєднання кольору шрифту та фону

Особливе місце в дидактичній презентації приділяється шрифтам. Розмір символів має бути достатнім для розпізнавання з найвіддаленішого місця аудиторії, де проходить демонстрація: 20 пт – для старшої і середньої школи, 24 пт – для молодших школярів; потрібно уникати шрифтів із зарубками; дотримуватись ієрархії в розмірі заголовків та основного тексту; акценти робити напівжирним, а не курсивом або тінню (рис. 6).

Важливим є правильне поєднання форм об'єктів презентації та дизайну слайдів. Так, якщо дизайн слайду передбачає, наприклад, заокругленість, то доцільно фото та малюнки теж зробити з круглими кутами.

Arial	презентація
Arial Black	презентація
Arial Narrow	презентація
Comic Sans MS	презентація
Verdana	презентація

Рис. 6. Рекомендовані шрифти

Четвертий етап моделювання презентації — *композиційний* — вибір макету слайдів та текстово-графічне наповнення. На цьому етапі важливим є поєднання текстової та графічної інформації на презентації в цілому (композиція) і на кожному слайді зокрема, дотримуватись критерію цілісності. Усі елементи презентації повинні бути чимось зв'язані – єдиним стилем оформлення, єдиним підходом до реалізації анімації, стандартним для даної презентації розміщенням елементів, що повторюються тощо. Під час композиції тексту на слайдах, важливо пам'ятати, що презентація – це доповнення до розповіді вчителя, а не її дублювання, потрібно уникати надмірного обсягу тексту, замінюючи його вдалою інфографікою (схеми, таблиці, зображення тощо), розміщувати інформацію горизонтально в центрі

екрану. Ілюстрації презентації, як потужна підтримка та наочність дидактичного змісту, мають відповідати темі і доповнювати зміст; бути чіткими з якісною роздільною здатністю без деформації; однакового формату (або фото, або графіка) принаймні на одному слайді; відповідати масштабу в порівнянні одна з одною.

Наступний (четвертий) етап підготовки презентації — *технологічний* — додавання анімаційних ефектів для об'єктів (тексту та графіки) та для переходів між слайдами. На цьому етапі важливо уникати надмірного використання анімації. Саме в дидактичній презентації вона буде шкідливою аніж корисною, оскільки може відволікати учнів від основного контенту. Анімаційні технології будуть ефективними, якщо їх використовувати для послідовного відтворення змісту, коли текст або графіка мають з'являтися і (або) зникати по черзі. Перехід слайдів має бути плавним (справа наліво, знизу вгору) і спокійним (без звуку або не дуже гучним). Залежно від дидактичної мети можна додавати музичний або аудіосупровід до презентації.

Формат зберігання презентації залежить від можливостей редактора та операційної системи пристрою (Windows, macOS, Інтернет-версія). Якщо презентація створюється у хмарному сервісі (Microsoft 365, Google Slides, Canva та ін.), то такої вимоги немає, достатньо зробити відповідні налаштування щодо її перегляду й отримати посилання доступу до презентації.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, процес моделювання та створення дидактичної презентації має бути поетапним (цільовий (визначення мети використання цифрової презентації та місця її місця в структурі уроку), змістовий (розробка змістової структури презентації та добірка дидактичного матеріалу), дизайнерський (вибір дизайну презентації та підготовка графічного контенту), композиційний (створення композиції презентації та слайдів), технологічний (створення анімаційних ефектів об'єктів та слайдів презентації, її зберігання) і потребує врахування психолого-педагогічних та ергономічних вимог.

Перспективами подальших наукових розвідок є дослідження особливостей використання дидактичних презентацій вчителями в процесі дистанційного та змішаного навчання, мережевої проєктної діяльності учнів.

ЛІТЕРАТУРА

- Carretero, S., Vuorikari, R. and Punie, Y. (2017). DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use, EUR 28558 EN, doi:10.2760/38842, 48 p.
- Gaskins, R. (2012). *Sweating bullets: Notes about inventing PowerPoint*. Retrieved from: [https://www.researchgate.net/publication/275582348 Sweating Bullets Notes about Inventing PowerPoint](https://www.researchgate.net/publication/275582348_Sweating_Bullets_Notes_about_Inventing_PowerPoint).

- Learning and Skills for the Digital Era*. Retrieved from: <https://ec.europa.eu/jrc/en/research-topic/learning-andskills> (дата звернення 10.11.2019).
- Redecker, C. (2017). European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu / Punie Y. (ed). EUR 28775 EN. Publications Office of the European Union. Luxembourg. ISBN 978-92-79-73494-6, doi:10.2760/159770, JRC107466.
- Биков, В. Ю. (2019). Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. *Матеріали методологічного семінару НАПН України «Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку»*. Київ, 20-26 (Биков, В.Ю. (2019). Digital transformation of society and development of computer-technological platform of education and science of Ukraine. *Proceedings of the methodological seminar of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine "Information and digital educational space of Ukraine: transformation processes and prospects for development"*. Kyiv, 20-26).
- Биков, В. Ю., Білоус, О. В., Богачков, Ю. М. (2010). *Основи стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей у системі освіти України*. Київ (Bykov, V. Yu., Belous, OV, Bogachkov, Yu. M. (2010). *Fundamentals of standardization of information and communication competencies in the education system of Ukraine*. Kyiv).
- Білоусова, Л. І., Життеньова, Н. В. (2019). Підготовка майбутніх учителів до проектування цифрових дидактичних візуальних засобів *Науковий вісник ужгородського університету. серія: «Педагогіка. соціальна робота», 2 (45), 9-14* (Belousova, L. I., Zhitteneva, N. V. (2019). Preparation of future teachers for designing digital didactic visual aids. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. series: Pedagogy. social work, 2 (45), 9-14*).
- Гібалова Н.В., Процай, Л. П. (2018). Реалізація компетентнісного підходу в підготовці майбутніх фахівців електронного навчання: досвід ПНПУ імені В. Г. Короленка *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 8 (82), 129-138* (Hibalova, N. V., Protsai, L. P. (2018). Implementation of the competence approach in the training of future specialists in e-learning: the experience of PNPУ named after V. H. Korolenko. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies, 8 (82), 129-138*).
- Іванюк, І. В. (2018). Етапи розвитку комп'ютерно орієнтованого навчального середовища в умовах полікультурної освіти в країнах Європейського Союзу. *Педагогіка і психологія, 1, 38-44* (Ivaniuk, I. V. (2018). Stages of development of computer-oriented learning environment in the conditions of multicultural education in the countries of the European Union. *Pedagogy and Psychology, 1, 38-44*).
- Морзе, Н.В., Варченко-Троценко, Л.О. (2015). Використання Wiki-технології для організації навчального середовища сучасного університету. *Збірник наукових праць "Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету", 1, 115-123* (Morze, N., Varchenko-Trochenko, L. (2015). Using Wiki-technology to organize the learning environment of a modern university. *Collection of scientific works "Open educational e-environment of a modern university", 1, 115-123*).
- Овчарук, О. (2019). Цифрова компетентність учителя: міжнародні тенденції та рамки. *Нова педагогічна думка, 4 (100), 52-55* (Ovcharuk, O. (2019). Teacher digital competence: international trends and frameworks. *New Pedagogical Thought, 4 (100), 52-55*).
- Положення про електронні освітні ресурси (Regulations on electronic educational resources)* (2012). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12#Text>.
- Процай, Л. П., Гібалова, Н.В. (2020). Підготовка майбутніх учителів початкової школи у контексті цифровізації освіти. *Актуальні питання сучасної педагогіки:*

творчість, майстерність, професіоналізм: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кременчук, 13 березня 2020 р. Кременчук, 34-36 (Protsai, L. P., Hibalova, N. V. (2020). Training of future primary school teachers in the context of digitalization of education. Current issues of modern pedagogy: creativity, skill, professionalism: materials International. scientific-practical conf., Kremenchuk, March 13, 2020 Kremenchuk, 34-36)

Спірін, О. М., Носенко, Ю. Г., Яцишин, А. В. (2016). Сучасні вимоги і зміст підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації з інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 6 (56), 219-239. Retrieved from: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1526/1112> (Spirin, O. M., Nosenko, Yu. H., Yatsyshyn, A. V. (2016). Modern requirements and content of training of highly qualified scientific personnel in information and communication technologies in education. *Information Technology and Teaching Aids*, 6 (56), 219-239. Retrieved from: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1526/1112>).

РЕЗЮМЕ

Процай Людмила, Гибалова Наталья. Моделирование и создание дидактической презентации в контексте подготовки будущих учителей начальных классов.

В статье актуализирована проблема формирования цифровой компетентности учителя начальных классов. Определено презентацию как цифровой образовательный ресурс и современное средство обучения в начальной школе. Дана характеристика видов и структуры презентации как средства визуализации дидактического контента, названы цифровые инструменты для ее создания. Определены этапы моделирования и создания дидактической презентации (целевой, содержательный, дизайнерский, композиционный, технологический) в контексте психолого-педагогических и эргономических требований образовательного пространства младшего школьника.

Ключевые слова: цифровая компетентность учителя начальных классов, цифровые ресурсы, дидактическая презентация, этапы моделирования и создания дидактической презентации.

SUMMARY

Protsai Liudmyla, Hibalova Nataliia. Modeling and creating a didactic presentation in the context of training future primary school teachers.

Presentation as a digital resource and an effective means of visualization of didactic content used by teachers in the educational process requires proper professional attention to its preparation and use. Due to the widespread introduction of presentations in the educational space, the quality of this digital resource, its compliance with psychological, pedagogical, ergonomic and design requirements remains a particularly acute problem. These aspects must be taken into account when forming the digital competence of future primary school teachers.

The purpose of the article is to reveal the practical and design aspects of modeling a didactic presentation in the process of training future primary school teachers; features of the composition of the text and graphic content of slides; describe the psychological, pedagogical and ergonomic requirements for the creation, demonstration and multimedia support of the educational presentation; to characterize trend digital technologies of creation of presentation didactic content.

The article actualizes the problem of formation of digital competence of primary school teachers, visualization of didactic content. The presentation is defined as a digital educational resource and a modern means of teaching in primary school. The types and

structure of the presentation are characterized, the newest tools for its creation are offered. Stages of modeling and creation of didactic presentation (target (determination of the purpose of using digital presentation and its place in the lesson structure), semantic (development of semantic structure of presentation and selection of didactic material), design (choice of presentation design and preparation of graphic content), compositional composition of presentation and slides), technological (creation of animation effects of objects and slides of presentation, its storage). These stages take into account the psychological, pedagogical and ergonomic requirements of the educational space of the junior student.

The study uses such methods as theoretical and methodological analysis of psychological and pedagogical, scientific, educational and methodological literature on the problem of digital competence of primary school teachers; study, generalization and systematization of modern technologies for creating a didactic presentation; empirical methods (observations, questionnaires), methods of descriptive statistics. Prospects for further research are the study of the peculiarities of the use of didactic presentations by teachers in the process of distance and blended learning, network project activities of students.

Key words: *digital competence of primary school teachers, digital resources, didactic presentation, stages of modeling and creation of didactic presentation.*

УДК 378.016:004.9(477)

Юлія Романишин

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ORCID ID 0000-0001-7231-8040

DOI 10.24139/2312-5993/2021.05/186-201

СТРУКТУРИЗАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНОГО РІВНЯ ВІРТУАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

У дослідженні запропоновано та обґрунтовано концептуальні засади передачі й обміну знаннями під час застосування інформаційного забезпечення віртуальних спільнот у навчальному процесі закладів вищої освіти. Розроблений та структуризований автором концептуальний рівень комунікацій у віртуальних навчальних спільнотах урахує потенційно можливі види обміну знаннями в різних формах та представленнях, при яких наявні комунікації та технологічні умови задовольняють вимоги щодо організації навчального процесу. Пропонується, що саме шляхом застосування інформаційного забезпечення віртуальних спільнот, які будуть організовані відповідно до розроблених концептуальних підходів вдасться отримати максимально можливу повноту та ефективність знання-базованої комунікації в навчальному середовищі вищої школи.

Ключові слова: *дискусійний форум, віртуальна спільнота, навчальний процес, знання, е-модерація, інформаційне забезпечення, віртуальне навчальне середовище, навчальна комунікація.*

Постановка проблеми. Сучасний навчальний процес у вищій школі змінюється під дією багатьох чинників, які прямо або опосередковано впливають не тільки на його організацію та проведення, але також, значною мірою, і на всіх учасників. Стрімко розвиваються технології навчання, які все більше тяжіють до технократизації та диджиталізації. Тривалі карантинні